



# SIARAN AKHBAR

KEMENTERIAN KESIHATAN

## PERUTUSAN

**YANG BERHORMAT DATO SERI SETIA DR HAJI MOHAMMAD ISHAM BIN HAJI**

**JAAFAR MENTERI KESIHATAN**

**SEMPENA SAMBUTAN HARI KESIHATAN SEDUNIA 2025**

**7 APRIL 2025**

### TEMA:

***Healthy beginnings, hopeful futures***

1. Setiap tahun pada 7 April, seluruh dunia termasuk Negara Brunei Darussalam akan menyambut **Hari Kesihatan Sedunia** atau **World Health Day** untuk memperkukuhkan kesedaran dan komitmen negara terhadap kesihatan dan kesejahteraan masyarakat. Pada tahun ini, tema sambutan Hari Kesihatan Sedunia yang dipilih ialah "**Healthy Beginnings, Hopeful Futures**", yang menekankan kepentingan memulakan kehidupan yang sihat sebagai asas untuk masa depan yang lebih cerah. Tema ini akan memberikan tumpuan kepada kesihatan ibu dan anak damit dalam bulan pertama kehidupan dan seterusnya menyeru kerajaan dan komuniti kesihatan untuk mempergiatkan lagi usaha mengakhiri kematian ibu dan anak damit yang boleh dicegah ("*end*

*preventable maternal and newborn death*") serta memberi keutamaan kepada kesihatan dan kesejahteraan jangka panjang wanita.

2. Berdasarkan anggaran terkini yang diterbitkan oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia, hampir 300,000 wanita diseluruh dunia kehilangan nyawa akibat kehamilan atau kelahiran setiap tahun, sementara lebih 2 juta anak damit meninggal dunia dalam bulan pertama kehidupan, dan sekitar 2 juta lagi telah dilahirkan meninggal atau *stillborn*. Ini bersamaan dengan satu kematian yang boleh dicegah setiap 7 saat. Apa yang lebih membimbangkan adalah, berdasarkan tren semasa, 4 daripada 5 negara di seluruh dunia dilaporkan belum dapat mencapai sasaran-sasaran yang berkaitan dengan peningkatan *maternal survival* menjelang tahun 2030, sementara 1 daripada 3 negara akan gagal mencapai sasaran pengurangan kadar kematian anak damit dalam bulan pertama kehidupan.
  
3. Di Negara Brunei Darussalam pula, kadar kematian ibu atau *Maternal Mortality Ratio* bagi tempoh tahun 2018 hingga tahun 2023 adalah di antara 0 hingga 32.4 bagi setiap 100, 000 kelahiran, iaitu bersamaan dengan di antara 0 hingga 2 kes kematian setahun. Kadar *Maternal Mortality Ratio* yang terkini iaitu bagi tahun 2023 adalah 15.9 bagi setiap 100,000 kelahiran, iaitu bersamaan dengan 1 kes kematian setahun. Ini adalah selari dengan sasaran *Sustainable Development Goal SDG 3.1* bagi memastikan kadar kematian ibu berada di bawah 70 bagi setiap 100,000 kelahiran.

4. Dalam tempoh 50-60 tahun yang lalu, Negara Brunei Darussalam telah mencapai pengurangan yang baik dalam jumlah kematian ibu dan bayi yang baru lahir. Walau bagaimapapun, statistik menunjukkan bahawa penurunan selanjutnya tidak semestinya mudah untuk dicapai terutama sekali dengan peningkatan penyakit-penyakit kronik seperti tekanan darah tinggi, diabetes, dan obesiti dikalangan wanita muda yang berada dalam usia melahirkan anak. Setiap wanita hamil yang menghidap penyakit tersebut berisiko tinggi untuk melahirkan anak damit dengan kecacatan kelahiran, kelahiran stillbirth, atau kelahiran pramatang. Terdapat juga satu teori dengan bukti yang kukuh menyatakan bahawa pendedahan kepada keadaan kesihatan ini dalam rahim boleh membentuk kecenderungan tubuh anak damit untuk menghadapi masalah kesihatan yang sama apabila mereka dewasa kelak. Ini bermakna, walaupun anak damit tersebut dilahirkan cukup bulan dan kelihatan sihat secara luaran, mungkin telah pun wujud satu 'program' dalam tubuhnya yang menjurus kepada risiko menghidap penyakit kardiovaskular, metabolik atau imunologi pada masa depan – hanya disebabkan oleh persekitaran dalam rahim semasa anak damit itu berkembang sebagai janin. Keadaan ini juga akan menjadi lebih buruk jika selepas bayi dilahirkan, keluarga terus mengamalkan gaya hidup yang tidak sihat semasa bayi tersebut membesar.

5. Dalam pada itu, Kementerian Kesihatan di negara ini ada menyediakan perkhidmatan penjagaan kesihatan ibu yang teratur dan berkualiti yang diberikan melalui 13 pusat kesihatan dan 3 klinik kesihatan yang mudah di akses di seluruh negara, berdasarkan konsep liputan kesihatan sejagat atau

*universal health coverage*. Perkhidmatan Kesihatan Ibu ini bertujuan untuk mengurangkan masalah kesihatan dan kadar kematian ibu (*mortality*) dengan menyediakan penjagaan kesihatan kepada ibu-ibu semasa mengandung dan selepas bersalin. Selain dari klinik ibu semasa mengandung dan selepas bersalin, perkhidmatan kejururawatan selepas bersalin di rumah atau *home nursing* bagi memeriksa ibu yang baru melahirkan, pendidikan kesihatan dan klinik kesihatan wanita juga disediakan. Perkhidmatan yang komprehensif termasuk pemberian ubat-ubatan, suplemen nutrisi penting, vaksinasi dan ujian-ujian semasa mengandung seperti pemeriksaan *ultrasound* adalah diberikan secara percuma untuk semua ibu mengandung yang menetap di negara ini, tanpa mengira kewarganegaraan mereka - iaitu sejajar dengan konsep penjagaan kesihatan yang sejagat. Ini adalah bagi membantu memastikan ibu-ibu yang mengandung mendapat penjagaan yang optimum dan berada dalam kesihatan fizikal dan mental yang terbaik sepanjang kehamilan mereka.

6. Perkhidmatan kesihatan ibu di negara ini juga sentiasa dikemaskini bagi memastikan ianya adalah berasaskan bukti saintifik terkini atau *evidence-based*. Pada bulan November 2024, Kementerian Kesihatan telah memperkenalkan vaksin Pertussis semasa ibu mengandung seperti yang disyorkan oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) dan sebagai strategi tambahan untuk mencegah penyakit batuk kokol pada anak damit yang terlalu muda untuk divaksinasi.

7. Disamping itu, Perkhidmatan Kesihatan Kanak-kanak bagi umur 0 hingga 5 tahun juga diberikan melalui 13 pusat kesihatan dan 3 klinik kesihatan yang sama seperti Bahagian Perkhidmatan Kesihatan Ibu. Perkhidmatan kesihatan kanak-kanak merangkumi pelbagai aspek penjagaan, termasuk lawatan kejururawatan di rumah bagi anak damit baru lahir, penilaian perkembangan dan fizikal rutin bagi kanak-kanak berumur 0-5 tahun, serta pemberian vaksin kanak-kanak dan pemantauan imunisasi kanak-kanak mengikut jadual Program Perluasan Imunisasi Kebangsaan Negara Brunei Darussalam.
8. Program Perluasan Imunisasi Kebangsaan Negara Brunei Darussalam adalah sangat komprehensif dan telah berjaya melindungi kanak-kanak daripada penyakit yang boleh dicegah melalui vaksin. Kadar liputan imunisasi untuk semua vaksin kanak-kanak di negara ini kekal tinggi melebihi 95% sepanjang dekad yang lepas, iaitu selaras dengan sasaran global yang ditetapkan untuk mencapai 90% atau lebih. Program Perluasan Imunisasi Kebangsaan di negara ini juga sentiasa dikemaskini bagi memastikan ianya adalah berasaskan bukti saintifik terkini atau *evidence-based*. Pada 1 Februari 2025, Vaksin Konjugat Pneumokokal (PCV) telah diperkenalkan ke dalam Program Perluasan Imunisasi Kebangsaan dan ini membuktikan komitmen kerajaan untuk melindungi kesihatan dan kesejahteraan kanak-kanak di negara ini, serta menyokong visi negara untuk masa depan yang lebih sihat.
9. "*Healthy beginnings, hopeful futures*" – ini adalah inti pati daripada usaha berterusan kita untuk memastikan setiap rakyat dan penduduk di Negara Brunei Darussalam menikmati kehidupan yang sihat dan produktif. Dengan

kerjasama semua pihak, kerajaan, sektor swasta, masyarakat, hingga profesional kesihatan, insha Allah kita akan dapat mencapai matlamat ini bersama. Setiap individu juga haruslah bertanggungjawab untuk kesihatan diri sendiri dan ahli keluarga masing-masing untuk jangka masa panjang. Ini termasuk menjaga kesihatan gadis dan wanita muda kita yang akan menjadi ibu dan seterusnya menjaga kesihatan anak-anak secara proaktif. Pemikiran tanggungjawab sosial yang penting ini diharapkan akan melahirkan anak-anak yang bukan sahaja menjadi individu yang lebih sihat, tetapi lebih produktif untuk masyarakat kita dengan masa depan yang penuh harapan.

10. Marilah kita teruskan usaha ini dengan semangat dan komitmen, kerana kesihatan adalah asas kepada kesejahteraan dan kemakmuran negara. Dengan izin Allah Subhanahu Wata'ala jua, bersama-sama kita akan dapat membina masa depan yang lebih sihat dan lebih cerah untuk generasi akan datang.

- TAMAT -